

KÖZSÉGI KÖNYVTÁR 2021. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Lakitelek

Szabó Istvánné
intézményvezető

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

Vezetői összefoglaló

A lakiteleki Községi Könyvtár általános gyűjtőkörű nyilvános közgyűjteményi intézmény, amely mindenki számára biztosítja a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz.

Intézményünk munkáját a tavalyi évhez hasonlóan nagymértékben meghatározta a pandémia helyzet. 2021. januártól – áprilisig a könyvtár 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet értelmében zárva volt. Az előző évhez hasonlóan folytattuk a Könyvtárterasz szolgáltatásunkat, de a későbbiekben azt is a 104/2021. (III. 5.) Korm. rendelet alapján szüneteltetni kellett. Az év eleji bezárás viszont lehetőséget adott a 2020-ban elnyert Magyar Falu Program keretén belül, a nyílászárók cseréjére. Folytattuk és folyamatosan újítottunk az online szolgáltatásainkat, melyek nagy sikert arattak felhasználóink körében.

Közösségi és egyéni élményt nyújtó programjainkkal népszerűsítettük az intézményt, gyűjteményt, az irodalmat, a művészeteket, a tudományt. Meg kellett tanulnunk az online térben áthelyezni az eseményeket, amely kezdetben nagy kihívást jelentett, de egészen új utakat is nyitott számunkra.

Intézményünk számára fontos az eddig elért eredmények megőrzése, a minőségi könyvtári szolgáltatások nyújtása, olvasásnépszerűsítése, a hagyományos könyvtári szolgáltatásokon túlnyúló programok megvalósítása.

Az intézménynek **2021-ben 757 regisztrált beiratkozott olvasója** volt, ebből új beiratkozó 65 fő.

Életkor szerint:

14 éven aluliak : 206 fő

14 éven felüliek: 551 fő

2021-ben személyesen és elektronikusan összesen 18.793 fő kereste fel könyvtárunkat, ebből személyes helybeni használatok száma: 10.070 fő.

Dokumentum **kölcsönzések száma 7870 db**, ebből **14 éven aluli, 1.198 db dokumentumot** kölcsönzött a Szikla integrált könyvtári rendszer szerint.

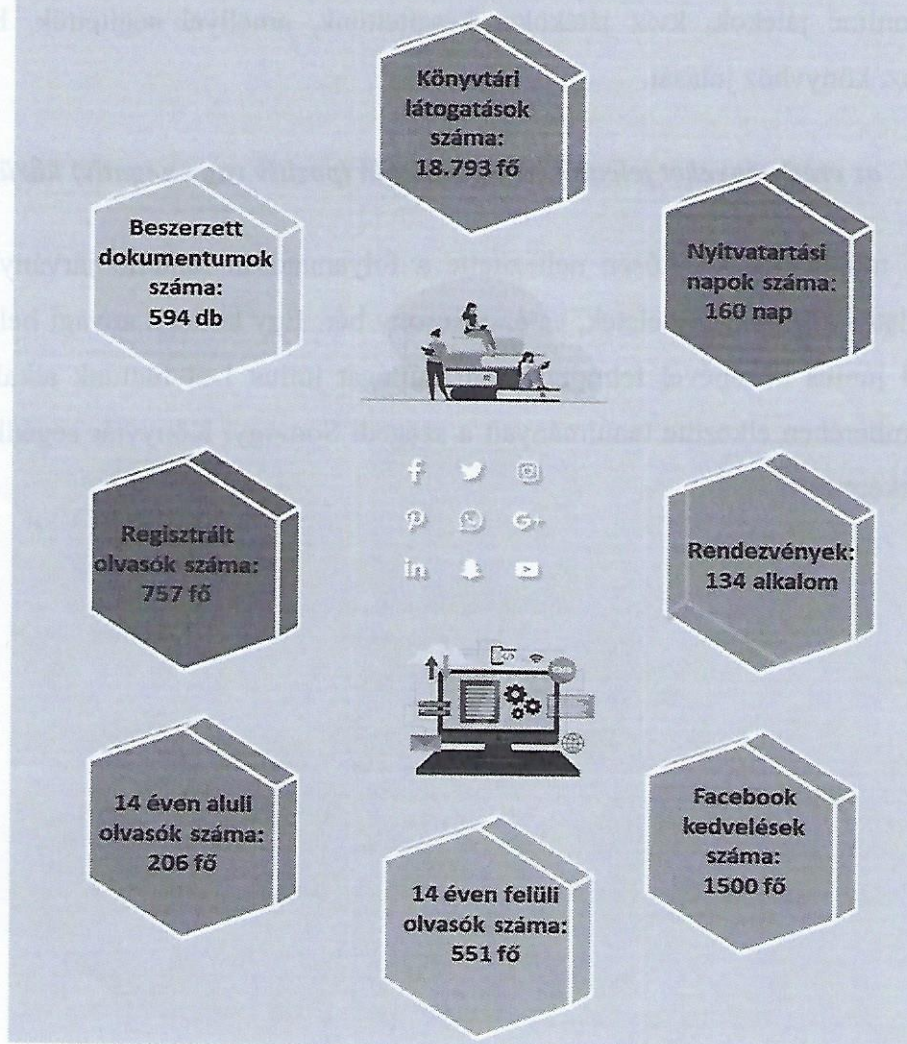
b. tárgyi fejlesztések, innovatív lépések

Folytatva az előző évi online térben való szolgáltatásainkat, idén is a jeles napokhoz kapcsolódó online játékok, kvíz játékokat készítettünk, amellyel segítettük, használóink információhoz, könyvhöz jutását.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Könyvtárunk működését jelentősen nehezítette a folyamatosan fentálló járványhelyzet, az ezzel kapcsolatos kormányrendeletek, és az alacsony bér. Egy kolléga anyagi helyzetére való hivatkozással június közepével felmondott, új kollégát július 1-el tudtunk alkalmazni, aki 2021. szeptemberében elkezdte tanulmányait a szegedi Somogyi Könyvtár segédkönyvtárosi OKJ-s felnőttképzésén.

Eredményeink 2021-ben

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Kitűzött céljainkat 2021-ben is a pandémia határozta meg. A digitális tartalmak időtől és tértől független elérésének biztosítása érdekében folytattuk a Szila adatbázis építését.

Rendszeresen bővítettük, fejlesztettük gyűjteményünket az olvasók igényeit és a minőségi elveket figyelembe véve.

Támogattuk a digitális tudás megszerzését, főleg az idősebb korosztály esetében. Az ifjúsági korosztály nem igényli a könyvtári internet szolgáltatásunkat.

Együttműködtünk az óvodával, általános iskolával, civilszervezetekkel.

A 2021. év programjait tervezve, nem vettük/vehettük figyelembe, hogy majd fél évig, kormányrendelet hatására be kellett zárunk, így programjainkat sem tudtuk megvalósítani.

Csatlakoztunk az Országos Könyvtári Napokhoz.

Fejlesztettük a könyvtár informatikai rendszerét.

Gyűjtöttük, feltártuk és hozzáférhetővé tettük Lakitelekről szóló dokumentumokat, cikkeket.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

Minden pályázat támogatja a stratégiai célok elérését. Sajnos nagyon kevés pályázati lehetőségei vannak a községi könyvtáraknak.

Benyújtottuk pályázatunkat a Márai-programra, de sajnos semmilyen információ nem jött ki az NKA-tól, hogy miért nem valósulhatott meg ez a pályázati lehetőség.

Érdekeltség-növelő pályázaton: 239.000,- Ft-ot nyertünk.

Intézményi arculatfejlesztési pályázatra 961.000,- Ft + 96.106,- Ft önerővel, összesen: 1.057.106 Ft összeget tudunk fordítani, a könyvtár egységes arculat kialakítására.

Könyvet a Könyvtáraknak I-II. pályázatán 191.338,- Ft támogatást fordítottunk könyvállományunk gyarapítására.

3. Szervezet

A fenntartó a könyvtári szakmai feladatok ellátására 2 státuszt biztosít, amely évek óta csak egy szakmai alkalmazottal van betöltve, intézményvezetői feladattal egybekötve.

Technikai állományon 1 fő van. A rendszergazdai tevékenységet, a karbantartási munkálatokat a fenntartó alkalmazásában álló szakemberek, illetve közfoglalkoztatottak látják el.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

Az épület külső burkolata, szigetelése, talpazata felújításra szorul.

A 2020-ban elnyert Magyar Falu Programon, a „Lakitelek, Széchenyi krt. 35. sz. alatt működő Községi Könyvtár külső nyílászárócseréje” elnevezésű projekt megvalósítására 9.917.118,- Ft támogatásban részesültünk, mely támogatás 100%-os mértékű. Nyílászárók cseréje az év elején megtörtént, fa ablak keretekkel, szúnyoghálóval. Mosdók, bejárati előtér tisztasági festése az év eleji bezáráskor valósult meg.

Az évek óta problémát jelentő tetőszerkezeti hiba miatti beázást, az év végén helyreállították, ereszcatorna tisztítással egybekötve, lombfogó hálót helyeztek el.

A könyvtár szépirodalmi részlegében a régi neoncsöveket korszerű energiatakarékos világításra cserélték.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Március közepén 2 db asztali munkaállomás és 1 db monitor került beszerzésre.

Év végén, 1 db Canon EOS 2000D fényképező gépet vettünk.

1 db A/3-as méretű lamináló gép és 1 db Blutos hangszórót vásároltunk a könyvtár részére.

c. egyéb infrastruktúra

Megtörtént az időszakos Érintésvédelmi felülvizsgálat, mindent szakmailag megfelelőnek minősítettek.

A könyvtár folyamatosan gondozott, feltárt könyvtári gyűjteménnyel rendelkező, jelentős épített, tárgyi és informatikai eszköz infrastruktúrával gazdálkodó intézmény.

Megközelíthetőség: Az épület akadálymentesített. A település központjában található.

Az intézmény rendelkezik a használók számára fenntartott tabletekkel, projektorral, multifunkcionális nyomtatóval.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

2021-ben gyarapításra fordítható összeg szinte a duplájára emelkedett a normatív támogatásnak köszönhetően. **Összesen 1.265.959, - Ft** összegben tudtunk dokumentumot vásárolni, ebből érdekeltségnövelő támogatáson elnyert összeg 239.000, - Ft volt. A folyóiratok beszerzését az igények, a valóshasználat függvényében racionalizáltuk, 114.160,- Ft összegben. Állománygyarapítási keretünket magánszemélyektől és pályázati lehetőségekből is tudtuk bővíteni, új könyvek beszerzésével, összesen 259.696, - Ft összegben.

Az éves gyarapodás **1.525.655, - értékben**, 594 db könyv került beszerzésre. Egy könyv átlag ára: 2.570, - Ft.

Könyvtárunk állománygyarapítása tervszerűen a gyűjtőköri szabályzatban előírtak, valamint a könyvtárhasználók igényeinek figyelembe vételével történik. Az állomány nagysága nem

nőhet folyamatosan, hiszen a könyvtár befogadóképessége korlátozott. Az elmúlt évben nem történt selejtezés.

Könyvállományunk tartalmilag az olvasói és a szakmai elvárásoknak megfelel. A bestseller irodalom gyarapítása is elengedhetetlen, úgynevezett deziderátát lista (kívánságlistát) vezetünk olvasóink részére.

b. gyűjteményfeltárás

Könyvtárunk 2006-ban megvásárolt Szikla integrált könyvtári rendszerrel dolgozik. A könyvtári rendszer frissítése biztosított, működésében jelentős fennakadások nincsenek. A megvásárolt dokumentumokat a szabályzatainknak megfelelően állományba vettük, feldolgoztuk, tárgy szavastuk.

c. állományvédelem

Könyvtárunkban nem végzünk aktív állományvédelmi tevékenységet, pl. kötést, fertőtlenítést, restaurálást, savtalanítást, és nem is rendelkezünk állagvédelmet szolgáló gépekkel, szakemberrel. Muzeális dokumentumaink nincsenek, nem is tervezzük beszerzésüket. Az egyszerűbb javításokat szükségszerűen végeztük. A 2021-es évben a kényszerű bezárások lehetővé tették, hogy alaposan átvizsgáljuk az állományt, és lehetőségeinkhez mérten, javítsuk a megrongálódott könyveket.

A használat során megkopott raktári jelzeteket folyamatosan cseréltük, a hiányzókat pótoltuk (diák közösségi szolgálat).

Az épület riasztóval ellátott. A tűzvédelmi utasítást betartjuk.

d. digitalizálás

Az intézmény digitalizálási tevékenységet nem folytat.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 3000 karakter)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

A könyvtárunk községi könyvtár. Fő hangsúlyt a hagyományos könyvtári szolgáltatásokra helyeztük továbbra is, ugyanakkor tudomásul vettük és lehetőségek szerint be is építettük

szolgáltatási rendszerünkbe az új igényeket (online világban való információ adást). Ebben nagy segítség volt, hogy az intézményben Digitális Jóléti Pont működik.

Alaptevékenységhez kapcsolódó kötelező tevékenységünk a rendezvények szervezése, könyvtárbemutató és könyvtárhasználati órák tartása.

2021-en **134 rendezvényt** tudtunk tartani, ez kicsivel kevesebb az előző évihez képest, melynek oka, hogy majd fél évig kormányrendelet miatt a könyvtár zárva tartott. Ezekre a rendezvényekre összesen 4202 fő vett részt.

Iskolás csoportoknak tartottunk könyvtárhasználati órákat, rendhagyó környezeti órákat, terápiás kutya bevonásával, mese délelőttöket. Kihhasználva a helyi adottságokat a nyár folyamán a foglalkozásokat könyvtárunk udvarán tudtuk megtartani, áthidalva azon „problémát”, hogy egy hónapig csak védettségi igazolvánnyal lehetett látogatni a könyvtár épületét.

b. helyben elérhető szolgáltatások

- könyvek és más dokumentumok kölcsönzése,
- könyvek és egyéb anyagok helybeni használata,
- nyomtatott és elektronikus hordozókra alapozott információs szolgáltatások,
- olvasói tanácsadó szolgálat, beleértve az előjegyzést,
- közösségi információs szolgálat,
- internethasználat,
- CD-DVD nézés, zenehallgatási lehetőség,
- a használók oktatása,
- programok és rendezvények,
- szkener használata,
- spirálozás, laminálás,
- könyvtári és egyéb kiadványok, állományból kivont könyvek árusítása.

c. távolról elérhető szolgáltatások

- a honlapon és a közösségi médiában közzétett információk
- online katalógus 24 órában
- tájékoztatás online

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- könyvbemutató
- online kvíz játékok
- robotika előadások
- Baba-mama foglalkozások
- olvasásnépszerűsítő akciók
- országos szakmai rendezvényeken való részvétel – Országos Könyvtári Napok
- Múzeumok éjszakája

Részletezve a mellékelt excel-táblázatban.

Kiállítások szervezéséhez nincsenek meg a feltételeink: sem megfelelő terem, sem a szükséges berendezések nem állnak rendelkezésünkre.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A könyvtárhasználókkal való kapcsolattartás egyre népszerűbb platformjai a könyvtár weboldala és Facebook oldala. Gyors és interaktív, megfelelő eszköz az intézménnyel kapcsolatos hírek, események közlésére. A honlapunk 2021-ban megújult. Ez sajnos néhány hónapos szolgáltatás-kieséssel járt, de az eredmény egy Wordpress nyílt forráskódú, PHP-alapú tartalomkezelő rendszer.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

Intézményünk 3 főt foglalkoztató könyvtár. A megyei könyvtár útmutatása szerint a minőségirányítási feladataink: küldetésnyilatkozat, jövőkép, SWOT-analízis, partnerlista, panaszkezelési szabályzat megalkotása. Ezek a dokumentumok éves szinten felülvizsgálattal aktualizálva vannak. A használói igényfelmérés nem követelmény számunkra.

b. önértékelés

A könyvtári minősítés intézményünknel még nem esedékes. Ezért önértékelést még nem végeztünk.

c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

Nem releváns.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Intézményünkben tudományos kutatás nem jellemző, kiadványaink nem voltak.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A könyvtár partnerlistát vezet, amit folyamatosan felülvizsgál és bővít.

Célunk az intézmény jelenlegi partnereivel (fenntartó, iskola, óvoda, Auti-tanoda, Közösségi Tér, Népfőiskola, civil szervezetek, Klubok) az együttműködés fenntartása, továbbá új kapcsolatok kiépítése. A különböző intézményekkel, szervezetekkel kötött partnerségben nagy lehetőségek rejlenek, számos innováció forrásul szolgálhat.

- szakmai szervezetek: megyei, városi könyvtár, Tiszaalpári könyvtár (közös programok), ODR-szolgáltató könyvtárak
- Egyik alapfeladatunk, hogy biztosítsuk más könyvtárak állományának és szolgáltatásának elérését, illetve részt vegyünk a dokumentum- és információcserében.
- szolgáltatók: Líra Nagykereskedelmi Zrt., Bookline, könyvkiadók

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Könyvtárunk havi rendszerességgel jelen van a helyi újságokban: Lakitelki Újság, Otthonunk Lakitelek. Népszerű és kedvelt könyvtárunk facebook oldala.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Arculatunk egységességére mindig is nagy gondot fordítottunk.

Könyvtárunk intézményi arculatfejlesztési pályázat települési könyvtárak és levéltárak részére kiírt pályázatát megnyerte, 961 000,- Ft értékben.

Az alábbiakra lehetett pályázni:

- arculati kézikönyv készítése,
- intézményi logó tervezése,
- roll-up-ok tervezése, készítése,
- névjegykártyák, kitűzők tervezése, készítése,
- ajándéktárgyak címkéjének tervezése, készítése,
- intézményi honlap design-tervezése.

Minden kategóriára pályáztunk, a pályázat nem adott lehetőséget marketing tárgyak előállításának költségeire, ennek megvalósítását a jövőben önerőből szükséges finanszíroznunk. Megvalósulási határidő 2022. június.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által

a. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,

A kecskeméti megyei könyvtár 2021-ben is összetett támogatási rendszert jelentett az intézményünk számára. Ellátta a szakmai tanácsadó, a képzéseket, továbbképzéseket szervező, a koordináló intézmény szerepét. Biztos háttérrel jelentett a szakmai munkánk szervezésében.

b. a könyvtár tevékenységét segítő 2021-ben nyújtott szolgáltatásairól,

Ellenőrizte és szervezte a statisztikai adatszolgáltatásunkat. Koordinálta a szakmai beszámolókat és a munkaterveket. Felmerülő kérdéseinkre válaszokat adtak. 2021-ben a Katona József Könyvtárban igazgató váltás történt, sajnos az elmúlt évekhez hasonlóan elmaradt a megyei igazgató találkozás, ahol sok hasznos információt kaptunk pályázati lehetőségekről illetve a változó jogszabályokról.

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

Intézményünk önállóan működő könyvtár. A fejlesztéssel kapcsolatos ügyekben a fenntartóval való együttműködéssel a könyvtár vezetője járt el.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

a. a pandémia hatására kialakított új szolgáltatások milyen mértékben befolyásolták a szolgáltatási környezetet és ezek milyen módon voltak fenntarthatóak a 2021-es évben?

Intézményünk 2021. január 1-től, április 31-ig zárva tartott, májustól csak védettségi igazolvánnyal volt látogatható, ami korlátozta az olvasók látogatottságát. A jól bevált Könyvtár Terasz szolgáltatásunkat - amikor a kormányrendelet engedte - mindig fent tartottuk. Foglalkozásainkat a könyvtár udvarán, a zöld övezetben tudtuk megvalósítani.

A személyes találkozások az olvasókkal az óvintézkedések miatt lényegesen lecsökkentek, a rendezvények elmaradtak (a közösségi térként való működés elbizonytalanodott).

Sokan a veszélyhelyzet feloldása után is tartottak még a fertőzéstől, ezért inkább otthon maradtak, előadásokat kellett lemondani a bizonytalan pandémiás helyzet miatt.

b. hogyan befolyásolta a világjárvány az intézmény meglévő stratégiáját, illetve a középtávú stratégiai tervezést?

A könyvtár funkciója gyorsan átalakult a járvány miatt, előtérbe kerültek a távolról elérhető szolgáltatások. A könyvtár jóval többet jelent a könyvek tárházánál, a közösségi funkció egyre nagyobb és nagyobb részét képezi működésnek. E nehéz időszakban nem számít a késedelmi díj, sem a kölcsönzött dokumentumok lejárat dátuma. A kreatív könyvtárosok egyre színesebb és színesebb megoldásokat rögtönöztek a közösségi médiában és a könyvtár honlapjain.